

ПОТАПЧУК А.М.

РУСИН В.В.

РІВІС О.Ю.

ФІЗИОТЕРАПЕВТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СТОМАТОЛОГІЇ

ЕЛЕКТРОТЕРАПІЯ

ЛАЗЕРОТЕРАПІЯ

УЛЬТРАЗВУКОВА ТЕРАПІЯ

ВОДОЛІКУВАННЯ

ОЗОНОТЕРАПІЯ

МАСАЖ

ВАКУУМ-ТЕРАПІЯ

ЛІКУВАЛЬНА ФІЗКУЛЬТУРА

ГІРУДОТЕРАПІЯ

ХРОНОТЕРАПІЯ

РЕФЛЕКСОТЕРАПІЯ

ДІАГНОСТИКА

УЖГОРОД 2022

ПОТАПЧУК Анатолій Мефодійович

Доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри стоматології
післядипломної освіти з курсом терапевтичної
та ортопедичної стоматології, академік УАН, МАКСІО,
член зовнішньої колегії академії наук Угорщини,
Заслужений діяч науки і техніки України

РУСИН Віталій Васильович

Кандидат медичних наук, доцент.
Кафедра стоматології післядипломної освіти
з курсом терапевтичної та ортопедичної стоматології.
Засновник медичного центру "VITRUS"

РІВІС Олег Юрійович

Кандидат медичних наук, доцент,
кафедра дитячої стоматології.
Стоматологічна клініка
"Rivis Orthodontic Clinic"

Потапчук А.М., Русин В.В., Рівіс О.Ю.

ФІЗІОТЕРАПЕВТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СТОМАТОЛОГІЇ

Навчальний посібник

Ужгород 2022

УДК 616.31-07:615.83

ББК 56.6+53.54

П 89

Рецензенти:

Рожко М.М. - доктор медичних наук, професор, ректор ІФНМЕ, заслужений діяч науки і техніки України.

Павленко О.В. – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри стоматології факультету післядипломної освіти НУОЗУ ім. П.Л. Шупика, заслужений діяч науки і техніки України.

А.М. Потапчук, В.В. Русин, О.Ю. Рівіс

П-89 **Фізіотерапевтичні технології в стоматології.** Навчальний посібник./ А.М. Потапчук, В.В. Русин, О.Ю. Рівіс. – Ужгород.- 2022. – 377 с.

У навчальному посібнику систематизовано висвітлені актуальні питання використання фізичних факторів при лікуванні патологій щелепно-лицевої ділянки та в сучасній стоматологічній діагностиці. Багаторічний досвід застосування фізичних чинників у лікувальній практиці, фундаментальні дослідження з обґрунтуванням механізму їх дії виявили ще не до кінця вивчені патогенетичні ланки впливу і спонукали розвиток нових напрямків у фізіотерапії та медичній реабілітації, які знайшли своє відображення у рекомендованому посібнику.

Навчальний посібник буде корисним для лікарів-стоматологів та фізіотерапевтів, студентів до дипломної та післядипломної освіти вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації.

УДК 616.31-07:615.83

ББК 56.6+53.54

© А.М. Потапчук, В.В. Русин,
О.Ю. Рівіс, 2022.

Зміст

Вступ	5
Розділ 1. Електротерапія.	9
1.1. Гальванізація і електрофорез.	9
1.2. Електрознеболення.	30
1.3. Електростимуляція.	33
1.4. Ампліпульстерапія.	35
1.5. Флюктуоризація.	37
1.6. Дарсонвалізація.	39
1.7. Діатермія, діатермокоагуляція.	43
1.8. Мікрохвильова терапія.	46
1.9. Магнітотерапія.	52
1.10. Франклінізація.	50
1.11. УВЧ-терапія.	52
1.12. Надвисокочастотна (мікрохвильова) терапія.	54
Питання для модульного контролю.	56
Тести	56
Розділ 2. Лазеротерапія.	58
2.1. Принцип роботи лазера.	58
2.2. Взаємодія лазерного випромінювання з живою тканиною.	60
2.3. Показання та протипоказання до використання лазерів у стоматології.	76
2.4. Сучасні апарати для лазеротерапії.	78
2.5. Лазери в терапевтичній стоматології.	84
2.6. Лазери в хірургічній стоматології.	99
2.7. Лазери в ортодонції.	106
2.8. Лазери в пародонтології та лікуванні слизової оболонки порожнини рота	106
2.9. Магнітно-лазерна терапія.	111
2.10. Фотодинамічна терапія.	112
2.11. Лазери в косметології.	123
Питання для модульного контролю.	143
Тести	143
Розділ 3. Ультразвукова терапія.	145
3.1. Фізіологічна дія ультразвуку. Показання та протипоказання до ультразвукової терапії.	145
3.2. Сучасні апарати та методики ультразвукової терапії.	148
3.3. Апарати та методики зняття зубних відкладень за допомогою ультразвуку . . .	148
3.4. П'єзохірургія.	156
Питання для модульного контролю.	160
Тести	160
Розділ 4. Водолікування. Використання термічних факторів.	162
4.1. Гідротерапія.	162
4.1.1. Фізіологічна дія. Апарати та методики гідротерапії.	162
4.1.2. Мінеральні води та інші курортні фактори у комплексному лікуванні стоматологічних захворювань.	164
4.1.3. Мінеральні води в профілактиці карієсу та хвороб пародонту.	171
4.2. Парафіно-, озокерито-, грязелікування.	181
4.3. Кріотерапія в стоматології.	184
Питання для модульного контролю.	189
Тести	189

Розділ 5. Озонотерапія в стоматології і щелепно-лицевій хірургії	192
5.1. Біологічна дія озону.	192
5.2. Показання та протипоказання	195
5.3. Застосування озону в стоматології та щелепно-лицевій хірургії.	196
Питання для модульного контролю.	203
Тести	203
Розділ 6. Масаж. Вакуум-терапія.	204
6.1. Фізіологічна дія масажу. Техніка і методика проведення масажу.	204
6.2. Масаж обличчя.	207
6.3. Вакуум-терапія.	216
6.4. Лікувальна фізкультура (ЛФК) в стоматології.	219
6.4.1. Вправи для м'язів та жувальних м'язів.	219
6.4.2. Лікувальна фізкультура у комплексному лікуванні хворих з артритами, артозами та контрактурами скронево-нижньощелепних суглобів.	221
6.4.3. Лікувальна фізкультура при переломах верхньої і нижньої щелепи.	222
6.4.4. Лікувальна фізкультура у профілактиці і лікуванні хворих із зубощелепними аномаліями.	223
Питання для модульного контролю.	231
Тести	232
Розділ 7. Гірудотерапія. Хронотерапія. Рефлексотерапія.	234
7.1. Гірудотерапія.	234
7.2. Хронотерапія.	241
7.3. Рефлексотерапія в стоматології.	245
Питання для модульного контролю.	253
Тести	253
Розділ 8. Використання фізичних факторів в стоматологічній діагностиці	254
8.1. Електродіагностика.	254
8.2. Використання світла в діагностиці стоматологічних захворювань	284
8.2.1. Профілометрія.	284
8.2.2. Оптична когерентна томографія.	288
8.2.3. Лазерна діагностика карієсу.	307
8.2.4. Стереолітографія.	306
8.3. Ультразвукова діагностика.	311
8.4. Аксиографія.	314
8.5. Рентгенодіагностика в стоматології.	328
8.5.1. Радіовізіографія.	329
8.5.2. Методи діагностики остеопорозу за допомогою ортопантограми	330
8.5.3. Томографія.	332
8.5.4. Телерентгенографія.	338
8.5.5. Мікрорентгенологічні дослідження проф.Теличка Ф.Ф.	346
8.6. Ядерно-магнітний резонанс.	348
8.7. Digi Graph	351
8.8. Інформаційна радіохвильова діагностика і терапія в клінічній практиці	353
Питання для модульного контролю.	362
Тести	362
Список літератури.	372